

I N D O K O L Á S

a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet és a hulladékgyűjtési bírság és a helyszíni bírság mértékéről, megállapításának szempontrendszeréről, kiszabásának, valamint egyéb szankciók alkalmazásának részletes szabályairól szóló 156/2025. (VI. 23.) Korm. rendelet környezetvédelmi jogkövetést elősegítő módosításáról szóló kormányrendelet tervezetéhez

Ezt az indokolást a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában teszik közzé.

A kormányrendelet tervezete a környezet védelmét szolgáló kétféle bírságtípus alkalmazhatóságának szigorítását tartalmazza.

Összességében rögzíthető, hogy a környezetvédelem területén a kiszabható bírságok jogszabályban rögzített felső határa az esetek nagy részében – ide nem értve jellemzően a tisztán adminisztratív jellegű mulasztásért kiszabható bírságokat – már jelenleg is meghaladja a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvényben meghatározott, a jogi személyekre és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre vonatkozó generális, 10 millió forint összegű bírságmaximumot. A szabályszegésekkel szembeni még arányosabb fellépés, a közigazgatási bírságok visszatartó erejének érvényesítése, illetve a jogszabályokat be nem tartó vállalkozások jogkövetési moráljának javítása érdekében indokolt két bírságfajta jogszabályi maximumának, egy különleges esetsorozatban pedig a minimumának emelése.

1. A környezetvédelmi vagy az egységes környezethasználati engedélytől való eltérés esetén kiszabható környezetvédelmi bírság felső határának módosítása

A legnagyobb volumenű környezethasználatok a hatályos szabályozás alapján komplex hatósági engedély – környezetvédelmi vagy egységes környezethasználati engedély – alapján végezhetők. Az ilyen engedéllyel rendelkező vállalkozásoknál jelenleg – feltéve, hogy az előző évi árbevétel a 100 millió forintot elérte – az engedélytől való eltérés esetén a kiszabható bírság felső határa 2 milliárd forint.

A módosítással a jelzett bírságmaximum 5 milliárd forintra emelkedik.

A visszaeső, nagy árbevétellel rendelkező szennyező vállalatok esetében szükséges továbbá nem csak a bírság felső határáról, hanem a kiszabható környezetvédelmi bírság alsó, minimális határáról is rendelkezni a következők szerint:

A kiszabott bírság összegének el kell érnie a vállalkozás előző évi nettó árbevételének a 0,5%-át, de legalább az 5 millió forintot, ha

a) a környezetvédelmi hatóság a környezethasználatot a bírság kiszabását megelőző 5 éven belül, környezetszennyezés miatt legalább két alkalommal környezetvédelmi bírság megfizetésére kötelezte, vagy

b) a környezethasználat a bírság kiszabását megelőző 5 évben környezetveszélyeztetést vagy környezetkárosítást okozó jogsértést követett el.

2. Hulladékgazdálkodási bírság felső határának módosítása

A hulladékgazdálkodási bírság rendeletben maximalizált összege jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek esetében a módosítást megelőzően 500 millió forint volt. Ez a gyakorlatban azt jelentette, hogy ennél magasabb összeg főszabály szerint még abban az esetben sem szabható ki, ha a bírságrendeletben foglalt, alapvetően a hulladék mennyiségétől, veszélyességétől, valamint az elkövetett cselekmény besorolásától függő számítási mód alkalmazásával az az 500 millió forintot meghaladta volna.

A módosítás az 500 millió forintos tételes felső határ törlésével visszaállítja a hulladékgazdálkodási bírság és a helyszíni bírság mértékéről, megállapításának szempontrendszeréről, kiszabásának, valamint egyéb szankciók alkalmazásának részletes szabályairól szóló 156/2025. (VI. 23.) Korm. rendelet hatályba lépését megelőző szabályozást, amikor jogi személyek esetében sem a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény, sem egyéb, a rendelet szerinti számítási mód alapján kapott bírságösszeget visszakorrigáló fix bírságmérték nem volt alkalmazandó.